

EXPUNERE DE MOTIVE

Secțiunea 1

Titlul proiectului de act normativ

LEGE

pentru modificarea și completarea Legii notarilor publici și a activității notariale nr. 36/1995

Secțiunea a 2-a

Motivul emiterii actului normativ

1. 2. Descrierea situației actuale și schimbări preconizate

Activitatea desfășurată de notarii publici este deosebit de importantă pentru exercițiul și ocrotirea drepturilor și intereselor persoanelor fizice și juridice, astfel cum rezultă, de altfel, și din dispozițiile introductive ale Legii nr. 36/1995 a notarilor publici și a activității notariale. În acest context, reglementarea modului de organizare a profesiei de notar public, a diferitelor proceduri îndeplinite de notarul public, dar și a dispozițiilor statutare ale profesiei reprezintă puncte de reper în ansamblul reglementării relațiilor sociale, fiind necesară adaptarea permanentă a normelor care amenajează acest serviciu de interes public la dinamica societății moderne.

Pentru aceste considerente, adaptarea dispozițiilor Legii nr. 36/1995 a notarilor publici și a activității notariale la cerințele economico-sociale actuale, dar și nevoia reformării acestei profesii la nivel organizatoric, au constituit în permanență un obiectiv major, atât în activitatea desfășurată la nivelul Ministerului Justiției, cât și în cadrul Uniunii Naționale a Notarilor Publici, în urma analizării prevederilor cuprinse în cadrul actului normativ menționat desprinzându-se necesitatea unei intervenții legislative de amploare.

Astfel, prezentul proiect de act normativ a fost elaborat pe baza propunerilor Uniunii Naționale a Notarilor Publici și a soluțiilor legislative propuse la nivelul Ministerului Justiției, în urma constatării unor disfuncționalități în activitatea de gestionare a activității desfășurate de notarii publici, modificările propuse vizând aspecte precum:

- unificarea și sistematizarea prevederilor referitoare la competența notarilor publici, reformularea unor dispoziții din Legea nr. 36/1995 care au creat sau sunt de natură să creeze probleme în aplicarea practică;
- inserarea unor prevederi pentru asigurarea unei gestionări și evidențe mai eficiente a birourilor notarilor publici;
- introducerea în corpul legii a unor dispoziții referitoare la susținerea examenului de nota stagiar și a celui de notar public;
- revizuirea textelor referitoare la încetarea și suspendarea calității de notar public;
- consolidarea instituției răspunderii disciplinare în cadrul profesiei;

- modificarea și completarea dispozițiilor referitoare la organizarea, funcționarea și atribuțiile Uniunii Naționale a Notarilor Publici și a Camerelor notarilor publici;
- revizuirea dispozițiilor referitoare la incompatibilitățile stabilite pentru notarii publici.

Principalele modificări propuse prin proiectul de act normativ:

În ceea ce privește normele privind competența notarilor publici, proiectul prevede următoarele soluții:

- reglementare mai riguroasă a competenței materiale și teritoriale. Astfel, în ceea ce privește competența teritorială, ca regulă, notarul public este competent să îndeplinească acte notariale, în biroul notarial sau în afara sediului biroului, numai în limitele circumscripției teritoriale a judecătoriei unde își desfășoară activitatea;
- cât privește conflictele de competență, acestea vor avea ca subiecți notarii publici, iar nu birourile de notari publici, soluție consacrată de legislația actuală;
- sistematizarea legislației în domeniu, prin delimitarea mai clară a actelor ce pot fi îndeplinite de notarul public, inclusiv prin înglobarea în cadrul Legii nr. 36/1995 a dispozițiilor din alte acte normative referitoare la competența generală a notarilor publici de a îndeplini anumite acte sau operațiuni specifice profesiei de notar public.

Modificări importante se aduc și în ceea ce privește dobândirea calității de notar public, acestea fiind menite să asigure calitatea procedurilor de recrutare și selecție a membrilor profesiei, precum și conformitatea acestora cu legislația Uniunii Europene, astfel:

- începând cu anul 2014, examenul pentru dobândirea calității de notar public stagiar se va desfășura exclusiv prin intermediul Institutului Notarial Român, care are competențe și în ceea ce privește formarea profesională inițială și continuă a membrilor profesiei;
- eliminarea condiției cetățeniei române pentru accesul în profesie, atribuit, potrivit propunerii de reglementare, persoanelor care au cetățenie română, cetățenia unui stat membru al Uniunii Europene, aparținând Spațiului Economic European ori sunt cetățeni ai Confederației Elvețiene. Modificarea legislativă constituie o reacție la hotărârile Curții de Justiție a Uniunii Europene pronunțate în data de 24 mai 2011 în șapte cauze, având ca obiect acțiuni în constatarea neîndeplinirii obligațiilor de stat membru, declanșate împotriva Belgiei, Franței, Luxemburgului, Austriei, Germaniei, Greciei și Portugaliei, cu privire la accesul în profesia de notar public;
- o altă măsură propusă prin proiect se referă la exercitarea funcției de notar public după împlinirea vârstei de 70 de ani, soluția propusă pentru menținerea în profesie fiind aceea a dovedirii anuale, pe baza unui aviz medical, a îndeplinirii condiției referitoare la menținerea capacității fizice și psihice necesare exercitării funcției.

Cât privește exercitarea profesiei de notar public precum și gestionarea acesteia de către Ministerul Justiției, proiectul are în vedere următoarele aspecte:

- instituirea de noi reguli referitoare la înregistrarea birourilor notarilor

publici, precum și cu privire la orice schimbare a sediului biroului în circumscripția altei judecătoria, ori în caz de asociere și de încetare a asocierii;

- totodată, sunt propuse măsuri organizatorice de natură a eficientiza comunicarea dintre Uniunea Națională a Notarilor Publici, pe de-o parte și Ministerul Justiției, pe de altă parte. Astfel, evidența notarilor publici, lucrările privind numirea în funcție, modificările intervenite în desfășurarea activității, încetarea calității de notar public, precum și cele privind organizarea și funcționarea profesiei, se realizează la nivelul Ministerului Justiției, care va comunica toate măsurile dispuse Uniunii, această din urmă entitate având obligația de a lua toate măsurile necesare pentru asigurarea fluxului informațional către camerele notarilor publici și, în mod direct, către notarul public vizat;

- prin proiect au fost revizuite și dispozițiile referitoare la încetarea calității de notar public, la suspendarea exercițiului funcției precum și cu privire la delegarea notarilor publici;

- proiectul aduce o serie de modificări și în materia asocierii notarilor publici și a schimbării sediului birourilor notariale.

Tot în rândul modificărilor de nivel organizatoric se înscriu și cele aduse organizării și funcționării organelor reprezentative ale profesiei, fiind avute în vedere aspecte precum:

- particularizarea atribuțiilor și funcțiilor îndeplinite de fiecare organ administrativ din cadrul Uniunii;

- delimitarea clară a rolului fiecărui organ reprezentativ în organizarea profesiei;

- instituirea unor atribuții noi în sarcina acestor organe, în scopul eficientizării activității acestora;

- cu titlul de noutate, a fost introdusă, pentru organele de conducere ale camerelor și ale Uniunii, instituția alegerii acestora pentru un mandat de patru ani, ce poate fi reînnoit o singură dată.

Modificări substanțiale sunt aduse și în privința răspunderii disciplinare a notarilor publici, astfel:

- au fost fiind introduse noi abateri disciplinare referitoare la exercițiul funcției de notar public (orice manifestare de natură a aduce atingere prestigiului profesiei săvârșită în exercițiul funcției ori în legătură cu aceasta sau în afara exercițiului funcției, neîndeplinirea obligației de a înregistra biroul notarial sau a modificărilor intervenite în desfășurarea activității, nerespectarea hotărârilor organelor de conducere ale Uniunii Naționale a Notarilor Publici și ale camerelor notarilor publici sau neîndeplinirea obligației de a participa la formele de pregătire profesională);

- de asemenea, a fost modificată substanțial și procedura prin care se poate aplica una din sancțiunile disciplinare prevăzute de lege;

- potrivit proiectului, cercetarea disciplinară se poate efectua și la nivelul Ministerului Justiției, prin inspectori de specialitate, în acest caz titularul acțiunii disciplinare fiind ministrul justiției;

- urmând modelul de reglementare al altor profesii juridice, a fost introdusă instituția cercetării disciplinare, ce urmează a fi efectuată în toate acțiunile disciplinare;

• proiectul introduce, totodată, un caz de încetare a funcției de notar public – pierderea bunei reputații – și instituie procedura de urmat în astfel de cazuri; potrivit reglementărilor propuse, verificarea sesizărilor referitoare la buna reputație a notarilor publici în funcție se realizează de către inspecții din cadrul Ministerului Justiției sau aparținând Uniunii Naționale a Notarilor Publici, din oficiu sau la solicitarea ministrului justiției, respectiv a președintelui Uniunii sau a Colegiului director al camerei, rezultatul verificărilor urmând a fi consemnat în cadrul unui raport, înaintat în vederea luării unei decizii, către Consiliul de disciplină al Uniunii.

O serie de modificări sunt aduse și procedurilor notariale, în scopul clarificării unor aspecte și eliminării disfuncționalităților semnalate în practica notarială.

3. Alte informații

Secțiunea a 3-a

Impactul socioeconomic al proiectului de act normativ

1. Impactul macroeconomic	Nu este cazul.
1¹. Impactul asupra mediului concurențial și domeniului ajutoarelor de stat	Nu este cazul.
2. Impactul asupra mediului de afaceri	Nu este cazul.
3. Impactul social	Nu este cazul.
4. Impactul asupra mediului	Nu este cazul.
5. Alte informații	Nu este cazul.

Secțiunea a 4-a

Impactul financiar asupra bugetului general consolidat, atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani)

Indicatori	Anul curent	Următorii 4 ani				Media pe 5 ani
1	2	3	4	5	6	7
1. Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus, din care:						
a) buget de stat, din acesta:						
(i) impozit pe profit						
(ii) impozit pe venit						
b) bugete locale:						
(i) impozit pe profit						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat:						
(i) contribuții de asigurări						
2. Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care:						
a) buget de stat, din acesta:						
(i) cheltuieli de personal						
(ii) bunuri și servicii						
b) bugete locale:						

(i) cheltuieli de personal			
(ii) bunuri și servicii			
c) bugetul asigurărilor sociale de stat:			
(i) cheltuieli de personal			
(ii) bunuri și servicii			
3. Impact financiar, plus/minus, din care:			
a) buget de stat			
b) bugete locale			
4. Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare			
5. Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare			
6. Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor			
7. Alte informații			

Secțiunea a 5-a
Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare

1. Măsurile normative necesare pentru aplicarea proiectului de act normativ: a) acte normative în vigoare ce vor fi modificate sau abrogate, ca urmare a intrării în vigoare a proiectului de act normativ; b) acte normative ce urmează a fi elaborate în vederea implementării noilor dispoziții.	
2. Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația comunitară în cazul proiectelor ce transpun prevederi comunitare	Nu este cazul.
3. Măsurile normative necesare aplicării directe a actelor normative comunitare	Nu este cazul.
4. Decizii ale Curții de Justiție a Uniunii Europene	Una dintre modificările propuse prin prezentul proiect de act normativ constă în eliminarea condiției cetățeniei române pentru accesul în profesie, potrivit noii reglementări, putând dobândi calitatea de notar public toate persoanele care au cetățenie română, cetățenia unui stat membru al Uniunii Europene, aparținând Spațiului Economic European sau care

	sunt cetățeni ai Confederației Elvețiene. Modificarea legislativă constituie un răspuns la hotărârile Curții de Justiție a Uniunii Europene pronunțate în data de 24 mai 2011 în șapte cauze, având ca obiect acțiuni în constatarea neîndeplinirii obligațiilor de stat membru, declanșate împotriva Belgiei, Franței, Luxemburgului, Austriei, Germaniei, Greciei și Portugaliei, cu privire la accesul în profesia de notar public.
5. Decizii ale Curții Europene a Drepturilor Omului	Nu este cazul.
6. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente	Nu este cazul.
7. Alte informații	Nu este cazul.
Secțiunea a 6-a Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ	
1. Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate	La elaborarea prezentului proiect de act normativ un rol deosebit de important l-au avut consultările cu Uniunea Națională a Notarilor Publici.
2. Fundamentarea alegerii organizațiilor cu care a avut loc consultarea, precum și a modului în care activitatea acestor organizații este legată de obiectul proiectului de act normativ	Nu este cazul.
3. Consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale, în situația în care proiectul de act normativ are ca obiect activități ale acestor autorități, în condițiile Hotărârii Guvernului nr. 521/2005 privind procedura de consultare a structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale la elaborarea proiectelor de acte normative	Nu este cazul.
4. Consultările desfășurate în cadrul consiliilor interministeriale, în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 750/2005 privind constituirea consiliilor	Nu este cazul.

interministeriale permanente	
5. Informații privind avizarea de către: a) Consiliul Legislativ b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării c) Consiliul Economic și Social d) Consiliul Concurenței e) Curtea de Conturi	Proiectul de act normativ a fost avizat favorabil de Consiliul Legislativ prin avizul nr. 1401/28.12.2011.
6. Alte informații	Nu este cazul.
<i>Secțiunea a 7-a</i> <i>Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ</i>	
1. Informarea societății civile cu privire la necesitatea elaborării proiectului de act normativ	Proiectul de act normativ a fost afișat pe pagina de internet a Ministerului Justiției, în conformitate cu prevederile Legii nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică.
2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice	Nu este cazul.
3. Alte informații	Nu este cazul.
<i>Secțiunea a 8-a</i> <i>Măsurile de implementare</i>	
1. Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ de către autoritățile administrației publice centrale și/sau locale - înființarea unor noi organisme sau extinderea competențelor instituțiilor existente	Nu este cazul.
2. Alte informații	

Față de cele prezentate, a fost elaborat proiectul de Lege alăturat, pe care îl supunem Parlamentului spre adoptare.

PRIM – MINISTRU

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'E. Boc', followed by a horizontal line.

EMIL BOC